

ANTI-PESTBELEID 'T SCHYLGGER JOUW

Inhoud

VOORWOORD.....	4
INLEIDING	5
Wat is pesten?.....	5
Stappen bij signaleren pestgedrag:.....	5
VOORKOMEN VAN PESTEN	6
Gouden Regels.....	6
Week tegen het pesten	6
Voorstellingen theatergroep Smoar.....	6
Verbeteren van de sfeer in de klas middels de oplossingsgerichte aanpak	6
Ouderavonden.....	6
Inzetten van peer-leerlingen	6
HOE HANDELEN WIJ BIJ PESTEN?.....	7
5-sporen aanpak.....	7
Pestprotocol	7
Bij wie kan je terecht als je gepest wordt?.....	8
Interventies bij pestgedrag.....	8
Herstelgesprek.....	8
Oplossingsgerichte aanpak.....	8
Oprichten steungroep	8
DIGITAAL PESTEN	9
Specifieke kenmerken digitaal pesten	9
Voorkomen digitaal pesten	9
Aanpak digitaal pesten.....	9
REGISTRATIE	9
INFORMATIE OVER PESTEN	10
Internet:.....	10
Boeken:.....	10
Telefoonnummers:.....	10

MELDPUNT BIJ PESTEN OP SCHOOL.....	11
Vertrouwenspersoon.....	11
Meldpunt vertrouwensinspecteurs.....	11
BIJLAGE 1 Oplossingsgerichte aanpak.....	12
BIJLAGE 2 Herstelgesprek.....	13
BIJLAGE 3 Oprichten steungroep (No Blame-methode)	14
BIJLAGE 4 Registratieformulier pesten.....	15
BIJLAGE 5 Artikel Terschellinger “Week van de Goede Sfeer” sept. 2019	17

VOORWOORD

De Wet Veiligheid op School verplicht scholen (primair- en voortgezet onderwijs) om zich in te spannen pesten tegen te gaan en te zorgen voor een veilige school.

De directeur, de docenten en de ondersteunende collega's vinden pesten op 't Schylger Jouw niet acceptabel. Daarom geven wij hieraan gericht aandacht. In een groep waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen en personeelsleden slachtoffer worden. Het lastige is dat pesten moeilijk te traceren is. Het gebeurt vaak stiekem en verborgen, waardoor het niet eenvoudig is om het te zien. Toch willen wij iedereen een veilige- en fijne schoolomgeving bieden.

We hebben de afgelopen jaren op 't Schylger Jouw aandacht gegeven aan het onderwerp pesten. We hebben er met elkaar over gesproken, we hebben gekeken naar een toneelspel en we begeleiden leerlingen en groepen leerlingen als pesten aan de orde is.

Toch is dat niet genoeg. We moeten er nog meer aandacht aan geven. Leerlingen van onze school hebben in de laatste leerlingen enquête (voorjaar 2021) uitgesproken, dat ze de school niet altijd als veilig ervaren omdat ze gepest worden. Gelukkig valt het aantal gepeste leerlingen in verhouding met andere scholen voor voortgezet onderwijs wel mee, maar elke leerling is een leerling te veel! Ze moeten bij iemand terecht kunnen en erop vertrouwen dat het pestprobleem op school wordt aangepakt. Ze moeten veilig en met plezier naar school kunnen komen.

De leerlingen die pesten of een groep leerlingen die pest, wordt hierop aangesproken en ook begeleid. We hebben hierbij de hulp van de ouders/verzorgers nodig.

Dit protocol is geschreven om een ieder die betrokken is bij het onderwijs op 't Schylger Jouw op de hoogte te brengen van de manier waarop wij omgaan met pesten en welke hulp hierbij noodzakelijk is.

Jannie Docter, directeur/bestuurder Openbaar Onderwijs Terschelling

Januari 2022, Midsland-Terschelling

INLEIDING

Wat is pesten?

Pesten is een ongelijkwaardige strijd van (meestal) een groep tegen een enkeling. De term ongelijkwaardig is essentieel in deze omschrijving: hij geeft namelijk het verschil aan tussen pesten en plagen. Pesten is het kiezen van een zondebok en het afreageren van frustratie in de vorm van agressie of buitensluiten van het slachtoffer. Dit slachtoffer heeft meestal niets van doen met oorzaak van deze frustratie.

De docenten en ondersteunende collega's op onze school hebben een signalerende taak ten aanzien van pesten. Zij kunnen pesten signaleren tijdens de lessen, de vrije uren of tijdens de pauzes. Zij weten wie er gepest wordt en door wie het gedaan wordt.

Stappen bij signaleren pestgedrag:

1. Melden bij de coach; zowel van de gepeste leerling als van de pester.
2. De coach meldt het pestgedrag bij de anti-pestcoördinator (APC).
3. De coach en de APC bepalen de te nemen stappen volgens het pestprotocol
4. De coach registreert het pestincident.
5. De APC coördineert het vervolg teneinde het pestgedrag te doen stoppen.

De anti-pestcoördinator komend schooljaar is Jannie Docter.

VOORKOMEN VAN PESTEN

Voorkomen is beter dan genezen, daarom besteden wij veel aandacht aan een goede sfeer en een veilig pedagogisch klimaat op onze school.

Gouden Regels

Aan het begin van elk schooljaar bespreken de coaches met hun coachgroep wat de belangrijkste regels zijn m.b.t. omgang met elkaar, de leerkrachten, elkaars spullen en de school. Hieruit volgen de “Gouden Regels”; hierin leggen we vast hoe wij met elkaar willen omgaan binnen 't Schylger Jouw.

Na iedere vakantie bekijkt elke coach in zijn coachgroep of we nog steeds doen wat we afgesproken hebben. Vanzelfsprekend kunnen de Gouden Regels ook eerder aan bod komen, mocht hier aanleiding toe zijn.

Week tegen het pesten

Met ingang van dit schooljaar zullen we tijdens de Week tegen het pesten extra aandacht besteden aan het voorkomen van pesten. Na een gezamenlijke opening zal iedere coach deze week aandacht besteden aan het voorkomen van pestgedrag. Het thema dit jaar is: “Wees een held, met elkaar”.

Voorstellingen theatergroep Smoar

Elk jaar komt de theatergroep Smoar interactieve voorstellingen verzorgen voor alle klassen op school. Zij stellen onder andere (digitaal) pesten aan de orde. Naast het verzorgen van voorstellingen gaan zij ook met de leerlingen in gesprek over de thema's van de voorstellingen. Daarnaast verzorgen zij informatieavonden voor de ouders; tijdens deze avonden kunnen de ouders dezelfde voorstelling bekijken, die hun kind(eren) heeft/hebben gezien. Aansluitend aan deze voorstelling volgt een discussieronde met de ouders.

Verbeteren van de sfeer in de klas middels de oplossingsgerichte aanpak

Een middel om de sfeer in een groep te verhogen is de *oplossingsgerichte aanpak*. De coaches van een jaargroep kunnen dit middel toepassen op het moment dat er signalen zijn van pestgedrag of een mindere sfeer in een groep. Deze methode kan ook preventief ingezet worden om de sfeer in een groep (nog) beter te krijgen.

Ouderavonden

Gedurende het schooljaar worden er op school diverse ouderavonden georganiseerd; het thema (voorkomen van) pestgedrag zal op deze ouderavonden regelmatig aan de orde komen.

Inzetten van peer-leerlingen

Deze vorm is op dit moment nog niet uitgewerkt. Het streven is om dit komend schooljaar verder uit te werken, zodat we in schooljaar 2022-2023 hiermee kunnen gaan werken.

HOE HANDELEN WIJ BIJ PESTEN?

5-sporen aanpak

Ondanks onze gerichte aandacht om pesten te voorkomen, is het natuurlijk mogelijk dat er toch gepest wordt. Als er sprake is van pesten dan volgen wij op 't Schylger Jouw onderstaande aanpak, de zogenoemde 5-Sporen Aanpak.

Uit onderzoek door psycholoog dr. Dan Olweus en psycholoog Bob van der Meer blijkt dat bij pestgedrag vaak meer partijen betrokken zijn dan alleen maar de pester en de gepeste. Er zijn ook omstanders die het pesten laten gebeuren of zelfs stimuleren. Pesten is een groepsproces.

Olweus en van der Meer menen dat de gepeste niet alleen assertiever gemaakt moet worden, maar alle betrokkenen actief gevraagd moeten worden om het pesten te stoppen; ook aan leerlingen die zwijgend toekijken.

Van der Meer adviseert om elke vorm van pesten aan te pakken aan de hand van 5 sporen:

1. Hulp voor de gepeste.
2. Correctie en hulp voor de pester (en meelopers).
3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste.
4. Betrekken van ouders van de gepeste en de pesters en meelopers.
5. Ondersteuning bieden aan het docenten en coaches.

Pestprotocol

Welke stappen onderneemt school op het moment dat wij pestgedrag constateren?

1. Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. de coach(es).
 - a. Dit gesprek heeft een waarschuwend karakter.
 - b. Ouders van beide partijen worden door de coach(es) op de hoogte gebracht.
 - c. De coach brengt de anti-pestcoördinator (APC) op de hoogte; APC en coaches overleggen om te komen tot:
 - d. Afspraken over de gewenste gedragsverandering binnen een gestelde termijn.
 - e. De coach registreert de het voorval en de gemaakte afspraken.

Inzetten: herstelgesprek, oplossingsgerichte aanpak, steungroep

2. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de coach voor een periode van 4 tot 6 weken. Daarnaast houdt de coach contact met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De coach houdt de APC op de hoogte.
3. Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de anti-pestcoördinator (APC), coach, pester en ouders onder leiding van de schoolleiding.

De pester krijgt opnieuw een periode van 4 tot 6 weken om zijn/haar gedrag aan te passen; tevens kan begeleiding (schoolmaatschappelijk werk, weerbaarheidstraining, faalangsttraining, sociale vaardigheidstraining, agressiereductietraining) worden ingezet om wel tot een gedragsverandering te komen.

Er worden (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester.

4. De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de coach voor een periode van 4 tot 6 weken. Daarnaast houdt de coach contact met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De coach houdt de APC op de hoogte.
5. Als pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet ophoudt, kan een interne schorsing door de directeur worden opgelegd. Is dit aan de orde, dan is externe hulpverlening verplicht.
6. Indien ook deze maatregel niet voldoende is, kan de pester door de directeur van school worden verwijderd.

In geval van stap 5 en 6 treedt het protocol “schorsing en verwijdering” in werking.

Bij wie kan je terecht als je gepest wordt?

Als je wordt gepest, mag je dat aan de docent vertellen bij wie jij je het meest veilig voelt!

Hij of zij informeert jouw coach hierover. De coach onderneemt actie. De anti-pestcoördinator wordt ingelicht en de coach inventariseert samen met de anti-pestcoördinator (APC) wat er precies aan de hand is. Zij maken een plan van aanpak volgens het pestprotocol.

Interventies bij pestgedrag

Een coach kan verschillende interventies toepassen zodra er sprake is van pestgedrag. In overleg met de anti-pestcoördinator komt/komen de coach(es) tot een plan van aanpak.

Herstelgesprek

Er kan eenmalig een herstelgesprek plaatsvinden tussen pester en gepeste. Dit kan alleen als de pester oprecht spijt heeft van zijn/haar actie(s). Voor verdere informatie betreffende het herstelgesprek zie bijlages.

Oplossingsgerichte aanpak

Middels zeven stappen werkt een coach aan de positieve sfeer in een groep. Deze aanpak kan ook worden gebruikt voordat er sprake is van pestgedrag. Voor verdere informatie betreffende het herstelgesprek zie bijlages.

Oprichten steungroep

Bij de oprichting van een steungroep rondom een gepeste leerling, ook wel de *no-blame aanpak* genoemd, wordt er een groep leerlingen rondom de gepeste leerling verantwoordelijk gemaakt om het pestgedrag te stoppen en te vervangen voor gewenst gedrag. Zie de bijlages voor verdere informatie betreffende de oprichting van een steungroep.

DIGITAAL PESTEN

Met de opkomst van de mobiele telefoon en social media heeft digitaal pesten (ook wel *cyberpesten*) zijn intrede gedaan. Digitaal pesten heeft veel overeenkomsten met regulier pesten, maar er zijn ook enkele specifieke kenmerken.

Specifieke kenmerken digitaal pesten

- Kwetsende, beledigende bedreigende e.d. berichten via social media (Instagram, Facebook, Whatsapp etc.)
- Aanstootgevende foto's/filmpjes maken/rondzenden
- Niet 'liken' van posts (buitensluiten)
- Haatgroepen aan maken
- Nepaccount/-profiel aanmaken
- Account hacken

Voorkomen digitaal pesten

Teneinde digitaal pesten te voorkomen gaan we dit schooljaar met de leerlingen afspraken maken over het gebruik van social media: opstellen van een gedragscode social media

Aanpak digitaal pesten

De aanpak van digitaal pesten is grotendeels hetzelfde als de aanpak van regulier pestgedrag. Let op onderstaande aandachtspunten in geval van digitaal pesten:

- Bewaar bewijsmateriaal door een schermafbeelding te maken.
- Volg de stappen zoals deze beschreven staan in het pestprotocol.
- Stop de verspreiding van ongewenste content via meldknop.nl of helpwanted.nl .
- Bij strafbare handelingen (o.a. verspreiding van seksueel getinte foto's/filmpjes) zal de politie worden ingeschakeld.

REGISTRATIE

Het is de taak van de coach om voor elke melding van pestgedrag een "registratieformulier pesten" digitaal in te vullen en aan te leveren bij de APC. Dit registratieformulier staat op Magister en is verkrijgbaar bij de APC.

De APC slaat de registratieformulieren op en verwerkt deze tot een jaaroverzicht. Dit jaaroverzicht wordt besproken met de schoolleiding; n.a.v. deze bespreking zal het anti-pestbeleid, indien nodig, worden bijgesteld.

INFORMATIE OVER PESTEN

Internet

www.pesten.net

www.pestweb.nl

http://kinderen.moed.nl/pesten/boeken_over_pesten/

Boeken

Greet Beukenkamp

Brock Cole

Bob van der Meer

Al het water van de zee

De zondebokken

De zondebok in de klas

Pesten op school

Kinderen en pesten

Pesten bij kinderen

Carry Slee

Spijt

Ellen Tijsinger

Morgenster

Jan de Zanger

Hadden we er maar wat van gezegd

Telefoonnummers

De kindertelefoon

0800 – 0432

Stichting Korrelatie

0900 – 1450

Vertrouwenspersoon

088 – 2299 444

Vragen over pesten:

Leerkrachten en leerlingen

0800 – 2828 280 of www.pestweb.nl.

Ouders en verzorgers

0800 – 5010 of www.50tien.nl

Meldpunt Vertrouwensinspecteur

0900 – 1113 111

MELDPUNT BIJ PESTEN OP SCHOOL

Directeur/bestuurder	Jannie Docter, 06 – 2056 14 37
Anti-pestcoördinator	Jannie Docter, 06 – 2056 1437
Zorgcoördinator Eilandteam	Mevr. C. Damink
Vertrouwenspersoon	Mevr. A Tadema

Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon voor 't Schylger Jouw is mevrouw **A. Tadema**.
Zij is te bereiken bij GGD Fryslân, telefoonnummer 088 – 2299 444
Adres: Harlingertrekweg 58/Postbus 612, 8901 BK Leeuwarden

Meldpunt vertrouwensinspecteurs

Betrokkenen bij het onderwijs kunnen bij dit meldpunt terecht met klachtmeldingen over seksueel misbruik, intimidatie, fysiek geweld en psychisch geweld. Onlangs zijn aan deze punten toegevoegd: discriminatie, onverdraagzaamheid, fundamentalisme, radicalisering, extremisme e.d. Wordt u, als betrokkenen bij het onderwijs, geconfronteerd met dergelijke signalen, dan kunt u contact opnemen met een van de vertrouwensinspecteurs.

Bijlage 1

Oplossingsgerichte aanpak

Een methode om de sfeer/veiligheid/gezelligheid in de groep te verbeteren.

- **Stap 1: Waar staan we nu?**
Geef een cijfer (0-10) voor de sfeer/veiligheid/gezelligheid (dit kun je zelf kiezen) in de klas. De leerlingen noteren dit anoniem op een briefje en verzamel deze briefjes.
- **Stap 2: Hoe ziet het eruit als we een 10 halen voor sfeer/gezelligheid/veiligheid? Hoe wil je dat het wordt?**
Beschrijf voor jezelf hoe het in de klas toegaat als er niet meer gepest wordt. Beschrijf een klas waar het super veilig is, waar het heel gezellig is. Wat gebeurt er dan? Wat gebeurt er niet meer?
- **Stap 3: Streefdoel**
Welk cijfer kunnen we met elkaar halen voor sfeer/gezelligheid/veiligheid? Wat doen we dan/wat niet meer?
- **Stap 4: Eerder succes?**
Wanneer was er al een betere sfeer/meer gezelligheid/meer veiligheid in de klas? Waardoor kwam dat, wat gebeurde er, wie deed dat? Kunnen we daar meer van doen?
- **Stap 5: Eén stapje hoger**
Wat spreken we af als eerste stap om de sfeer/gezelligheid/veiligheid te verhogen? We kunnen ideeën kiezen uit stap 2 t/m 4. Wat is jouw eigen bijdrage? Kan ik die noteren?
- **Stap 6:**
We geven elk coachuur een cijfer voor de sfeer/gezelligheid/veiligheid. In de laatste les van de maand bepalen we het maand-gemiddelde. We nemen ...weken/1 maand om resultaat te halen.
- **Stap 7: Hoe gaan we het vieren?**
Verzamel suggesties van leerlingen op briefjes; de coach trekt een briefje als het streefcijfer is behaald.

Bijlage 2

Herstelgesprek

Dit is de lichtste interventie bij pestgedrag.

- De relatie tussen twee leerlingen is door het pestgedrag verstoord en de pester heeft het recht deze relatie te herstellen middels een herstelgesprek.
- Dit kan alleen als de pester daadwerkelijk spijt heeft van zijn/haar daden; hij/zij moet dit in het gesprek ook daadwerkelijk uitspreken naar de gepeste.
- De pester dient niet alleen spijt te betuigen, maar ook positieve acties aan te geven jegens gepeste.
- Check vooraf of de gepeste ook open staat voor een herstelgesprek. Als de gepeste dit niet wil is het geen goede aanpak. Soms heeft een gepeste al zo vaak sorry gehoord, dat hij/zij hier wel klaar mee is.
- Er kan maar één keer een herstelgesprek tussen twee leerlingen plaatsvinden. Als je er echt spijt van hebt, doe je het nl. niet nog een keer.
- Het herstelgesprek heeft een waarschuwend karakter voor de pester. Er wordt geen straf gegeven.
- Maak aan de pester wel duidelijk wat de volgende stap is, mocht het pestgedrag niet stoppen.
- De coach maakt verslag van de afspraken en monitort de situatie voor een periode van 4 tot 6 weken.
- Bovendien houdt de coach ouders op de hoogte van de gang van zaken.

Bijlage 3

Oprichten steungroep (No Blame-methode)

De No Blame-methode is een oplossingsgerichte methode, die ervan uitgaat dat er geen uitgebreide probleemanalyse noodzakelijk is om een probleem op te lossen. De No Blame-methode is dan ook gericht op de mogelijke oplossing van het probleem: de gepeste te helpen en het pesten te stoppen. Hoe het probleem eruit ziet, hoe het is ontstaan en wie de dader is, is bij deze methode niet van cruciaal belang.

Stappen van de No Blame-methode:

1. Voer een gesprek met de gepeste.
2. Stel een groep samen, bestaande uit: de pester, een meeloper, een vriend(in) van de gepeste en drie leerlingen die buiten de situatie staan.
3. Bespreek het probleem met deze groep.
4. Deel de verantwoordelijkheid met deze groep.
5. Vraag de groep voorstellen om de situatie te verbeteren.
6. Laat de groep zijn werk doen.
7. Houd wekelijks korte individuele gesprekken met betrokkenen voor een periode van 4 tot 6 weken.

Een uitgebreide beschrijving van deze methode en een verdere uitwerking van bovengenoemde stappen is verkrijgbaar bij de anti-pest coördinator.

Bijlage 4

Registratieformulier pesten

Gegevens gepeste leerling

Naam	
Klas + coach	

Gegevens pester(s) / meelopers

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Naam	
Klas + coach	
Rol	☐ Pester ☐ Meeloper

Precieze omschrijving pestgedrag (wat/hoe, waar, wanneer, hoe lang al):

Plan van aanpak (opgesteld door coach en APC):

Actie	Tijdsduur	Contact ouders gepeste II ?	Contact ouders pestende II(n)?

Binnengekomen bij APC op (datum)	
Gemeld door (ouder / leerling / docent)	

Artikel Terschellinger “Week van de Goede Sfeer” sept. 2019

“Week van de Goede Sfeer” op ‘t Schylger Jouw

De week van 23 t/m 27 september was de landelijke “Week tegen het Pesten”. Op ‘t Schylger Jouw is deze week omgedoopt tot de “Week van de Goede Sfeer”. Op ‘t Schylger Jouw wordt veel aandacht besteed aan een goede sfeer en hoe met elkaar om te gaan.

De week begon met een gezamenlijke opening in de aula. De dagen erna hebben alle klassen op hun eigen manier invulling gegeven aan het thema “Goede Sfeer”.

In de brugklassen is uitgebreid stilgestaan bij hoe je online met elkaar omgaat. Wat doe je wel en wat doe je niet op Instagram, WhatsApp en Facebook. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de lessenserie: “Ben jij een online hero?”. Klas 2 speelde de game “Wij zijn LIT”, een spel gericht op het tegengaan van (online) pesten. Dit programma loopt de komende weken nog door tijdens de coachuren van de leerlingen. In klas 3 hebben de leerlingen filmpjes gemaakt en een gemeenschappelijke lunch voor elkaar georganiseerd. Ook mochten ze elkaar de hele week complimenten geven. De leerlingen van klas 4 hebben allemaal 5 euro in een envelop gestopt en deze aan iemand anders gegeven; de ontvanger mocht bepalen wat hij ermee deed: het geld houden of het doorgeven aan iemand die het harder nodig heeft dan zichzelf. Daarnaast hebben ze een kaartje geschreven aan iemand die in hun ogen een steuntje in de rug kan gebruiken.

In november zullen we weer uitgebreid aandacht schenken aan hoe met elkaar om te gaan. Theatergroep Smoar komt op 6 en 7 november naar school om voor alle groepen een interactieve voorstelling te spelen. Naast (online) pesten wordt dan ook aandacht besteed aan alcoholgebruik bij jongeren en wat doe je als je het even niet meer ziet zitten. Ouders krijgen 's avonds de mogelijkheid dezelfde voorstelling te bekijken, die hun kind overdag op school heeft gezien.